

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА ДОГОВОРОТ МЕЃУ ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА ХРВАТСКА ЗА ПОТТИКНУВАЊЕ И ЗАЕМНА ЗАШТИТА НА ВЛОЖУВАЊАТА

Се прогласува Законот за ратификација на Договорот меѓу Владата на Република Македонија и Владата на Република Хрватска за поттикнување и заемна заштита на вложувањата, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 15 март 1995 година.

Број 08-1115/1
15 март 1995 година
Скопје

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Стојан Анџов, с.р.

Претседател
на Република Македонија,
Киро Глигоров, с.р.

З А К О Н

ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА ДОГОВОРОТ МЕЃУ ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА ХРВАТСКА ЗА ПОТТИКНУВАЊЕ И ЗАЕМНА ЗАШТИТА НА ВЛОЖУВАЊАТА

Член 1

Се ратификува Договорот меѓу Владата на Република Македонија и Владата на Република Хрватска за поттикнување и заемна заштита на вложувањата потпишан на 6 јули 1994 година во Загреб.

Член 2

Текстот на Договорот во оригинал на македонски, на хрватски, и на англиски јазик гласи:

меѓу Владата на Република Македонија

IZMEĐU VLADE REPUBLIKE MAKEDONIJE

и Владата на Република Хрватска за

I VLADE REPUBLIKE HRVATSKE

поттикнување и заемна заштита на вложувањата

O POTICANJU I UZAJAMNOJ ZASTITI ULAGANJA

Начела

NAČELA

Република Македонија и Република Хрватска (во натамошниот текст: договорни страни), со желба за поттикнување на меѓусебната стопанска соработка во заеднички интерес, со цел за создавање поповолни услови за вложувања на вложувачи на едната договорна страна на територијата на другата, имајќи ја предвид потребата за поттикнување и заштита на странските вложувања со цел за стопански развој на договорните страни; се договорија за следното:

Republika Makedonija i Republika Hrvatska (u daljnjem tekstu ugovorne stranke), želeći poticati međusobnu gospodarsku suradnju na zajedničku dobrobit,

imaјуći namjeru stvaranja pbovlnjih uvjeta za ulaganja ulagatelja jedne ugovorne stranke na teritoriju druge,

priznajući potrebu poticanja i zaštite stranih ulaganja u cilju gospodarskog razvoja ugovornih stranki,

Член 1

Дефиниции за целите на овој договор:

UGOVORILE SU KAKO SLIJEDI:

(1) изразот "вложување" се однесува на било кој имот што го вложил вложувачот на едната договорна страна, под услов вложувањето да е извршено според законите и прописите на другата договорна страна, вклучувајќи:

**ČLANAK 1.
Definicije**

Za potrebe ovog ugovora:

а) подвижен и неподвижен имот, гаранции и стварни права како што се право на службеност, хипотеска и законски права;

б) акции, удели или било кој друг облик на учество во друштвата;

в) побарувања кои гласат на пари или други услуги кои имаат стопанска вредност;

г) авторски права, права на индустриска сопственост како што се патенти, заштитни знаци, индустриски дизајн или модели, заштитни марки или имиња, знаци на потекло, знаење (know-how) и углед (goodwill);

д) право на вршење на стопански дејности врз основа на одобрение од државни органи, вклучувајќи дозволи, на пример, за истражување и искористување на природни богатства.

(2) изразот "вложувач" означува било кое физичко или правно лице на едната договорна страна која вложила, вложува, или има намера да вложува на територијата на другата договорна страна.

(3) Изразот "физичко лице" во однос на договорните страни означува било кое физичко лице кое има државјанство на договорните страни на овој договор.

(4) Изразот "правно лице" означува:

а) било каква единица која е формирана на територијата на една од договорните страни и е призната како правно лице во согласност со соодветното државно законодавство;

б) правни лица востановени според правото на било која држава, а кои непосредно или посредно ги контролираат државјаните на таа договорна страна или правни лица кои имаат седиште и вршат стопанска дејност на територијата на таа договорна страна - подразбирајќи контролата да опфаќа претежен дел на уделот во сопственоста.

(5) Било каква промена на формата на вложувањето призната според законите и прописите на договорните страни на чија територија вложувањето се врши, не влијае на природата на самото вложување.

(6) Ако вложувањето е извршено од вложувач кој не е опишан под точка (4б) од овој член, а во кое вложувачот има правичен удел, таквиот вложувач ќе ги ужива погодностите од овој договор во рамките на таквиот непосреден удел. Вложувачот нема да ги ужива погодностите од овој договор доколку предизвика спор спрема друг странски вложувач по договорот за заштита на вложувањата која го склучила договорната страна на чие подрачје е извршено наведеното вложување.

(7) Изразот "исплата" подразбира било која сума на пари кои произлегуваат од вложувања, а особено, но не исклучиво, профит, главница, дивиденди, награди, хонорари или друг приход.

(8) Изразот "територија" го подразбира подрачјето на копно, вода, воздух на Република Македонија односно на Република Хрватска на кое, според меѓународното право, односната држава ги врши своите суверени права на истражување и искористување на

1. Izraz "ulaganje" odnosi se na bilo koju imovinu koju je uložio ulagatelj jedne ugovorne stranke, pod uvjetom da je ulaganje izvršeno prema zakonima i propisima druge ugovorne stranke, te uz ostalo uključuje:

(a) pokretne, nekretnine, jamstva i stvarna prava kao što su prava služnosti, hipoteke i založna prava;

(b) dionice, udjeli ili bilo koji drugi oblik sudjelovanja u društvima;

(c) potraživanja koja glase na novac ili druge činidbe koje imaju gospodarsku vrijednost;

(d) autorska prava, prava industrijskog vlasništva kao što su patenti, korisnički modeli, industrijski dizajn ili modeli, zaštitne marke ili imena, oznake porijekla, znanje (know-how) i ugled (goodwill);

(e) prava na obavljanje gospodarske djelatnosti koja proizlaze iz odobrenja državnih organa, a uključuju dozvole, npr. za istraživanje i iskorištavanje prirodnih bogatstava.

2. Izraz "ulagatelj" označava bilo koju fizičku ili pravnu osobu jedne ugovorne stranke koja je uložila, ulaže ili ima namjeru ulagati na području druge ugovorne stranke.

3. Izraz "fizička osoba" označava u odnosu na ugovorne stranke bilo koju fizičku osobu koja ima državljanstvo ugovornih stranaka iz ovog Ugovora.

4. Izraz "pravna osoba" označava:

(a) bilo kakvu jedinicu oformljenu na teritoriju jedne od ugovornih stranaka i priznata je kao pravna osoba sukladno odgovarajućem državnom zakonodavstvu;

(b) pravne osobe uspostavljene prema pravu bilo koje države, a koje izravno ili neizravno kontroliraju državljani te ugovorne stranke ili pravne osobe koje imaju sjedište i obavljaju stvarnu gospodarsku djelatnost na teritoriju te ugovorne stranke - podrazumijevajući da kontrola obuhvaća pretežni dio udjela u vlasništvu.

5. Bilo kakva promjena oblika ulaganja priznata prema zakonima i propisima ugovorne stranke na čijem se teritoriju ulaganje vrši, ne utječe na prirodu samog ulaganja.

6. Ako je ulaganje izvršeno od ulagatelja koji nije opisan pod točkom 4b) ovog članka, a u kojem ulagatelj ima pravični udjel, takav ulagatelj uživati će pogodnosti ovog ugovora u okviru takvog neizravnog udjela. Ulagatelj ipak neće uživati pogodnosti ovog ugovora ako izazove spor prema drugom stranom ulagatelju po ugovoru o zaštiti ulaganja koji je sklopila ugovorna stranka na čijem je području izvršio navedeno ulaganje.

7. Izraz "isplata" podrazumijeva bilo koju svotu novca koja proizlazi iz ulaganja, a posebno, ali ne isključivo: profite, glavnicu, dividende, nagrade, honorare ili drugi приход.

8. Izraz "teritorij" podrazumijeva područje na kopnu, vodi i zraku Republike Makedonije ili Republike Hrvatske na kojem prema međunarodnom pravu odnosno država vrši svoja suverena prava istraživanja i iskorištavanja prirodnih izvora i

природните извори и богатства на тис подрачја. Крј Република Хрватска изразот "територија" го подразбира и подрачјето на морето, вклучувајќи го морското дно и подземје кои продолжуваат на надворешната граница на територијалното море.

Член 2

Поттикнување и одобрување на вложувањата

(1) Секоја договорна страна на својата територија ќе ги поттикнува вложувањата на вложувачите на другата договорна страна и ќе ги дозволи таквите вложувања според своите закони и прописи.

(2) Кога договорната страна ќе го дозволи вложувањето на својата територија, во согласност со своите закони и прописи, ќе ги издаде потребните одобренја во врска со таквото вложување со поткрепа на лиценци, спогодби и договори за техничка, трговска или административна соработка. Секоја договорна страна, по потреба, ќе настојува да издаде потребни одобренја поврзани со работата на советници или други квалификувани лица со странско државјанство.

(3) Договорните страни на вложувачите на другата договорна страна ќе овозможат оптимално запознавање со можностите за вложување.

Член 3

Заштита и услови на вложувањата

(1) Секоја договорна страна ќе ги заштити во рамките на својата територија вложувањата на вложувачите на другата договорна страна извршени во согласност со нејзините закони и прописи, и нема со неоправдани и неправични мерки да влијае на управувањето, одржувањето, употребата, користењето, проширувањето, продажбата, и во краен случај, на укинувањето на таквото вложување.

(2) Секоја договорна страна ќе обезбеди правичност на условите за вложување на вложувач од другата договорна страна во рамките на својата територија. Условите за вложување не смеат да бидат понеповолни од условите кои секоја договорна страна ги применува за вложувањата на вложувачите на најповластена нација, ако овие услови се поповолни. Во случај на заеднички потфати (joint ventures), истите ги уживаат наведените погодности како целина.

(3) Условите на најповластена нација нема да се применуваат на привилегии кои ги пружа самата договорна страна спрема вложувачите на трети држави врз основа на нивното членство или здружението на слободниот пазар, царинска унија, заеднички пазар или врз основа на постојни или идни конвенции кои се однесуваат на одбегнување на двојно оданочување или конвенција која се однесува на други даночни прашања.

Член 4

Експропријација и надоместок

(1) Ниедна договорна страна не смее да преземе посредни или непосредни мерки на експропријација, национализација или други мерки од исто значење спрема вложувањата на вложувачите на другата договорна страна, освен во случај тие мерки да се преземени во јавен интерес, на правична основа, по законска постапка, и ако е предвиден соодветен надоместок за експроприраната сопственост.

Надоместокот мора да одговара на пазарната вредност на експроприраното вложување непосредно пред да е извршена експропријацијата, односно пред да е завршена постапката за експропријација. Надоместокот за штетата ги содржи и каматите пресметани на годишна LIBOR основа од денот на национализацијата или експропријацијата до денот на исплатата.

Износот на надоместокот ќе се одреди во слободно преносива конвертибилна валута и ќе биде исплатен без одлагање, на овластено лице без оглед на неговото живееалиште односно престојувалиште.

Исплатата на надоместокот мора да се изврши без одлагање што подразбира временски период кој по редовен тек на работите е потребен да се изврши преносот на средствата.

Наведениот временски период почнува да тече од денот на поставувањето на барањето за надоместок и не смее да го надмине рокот од три месеци.

(2) Вложувачите на двете договорни страни кои трпат штета во вложувањата на територијата на другата договорна страна, а која се однесува на војна или други вооружени судири, состојба на

бogatstava tih područja. Kod Republike Hrvatske izraz "teritorij" podrazumijeva i područje mora, uključujući morsko dno i podzemlje koji se nastavljaju na vanjsku granicu teritorijalnog mora.

CLANAK 2.

Poticanje i dopuštanje ulaganja

1. Svaka ugovorna stranka će na svom teritoriju poticati ulaganja ulagatelja druge ugovorne stranke i dopustiti takva ulaganja prema svojim zakonima i propisima.
2. Kada ugovorna stranka dopusti ulaganje na svom teritoriju, u skladu sa svojim zakonima i propisima, izdat će potrebna odobrenja u vezi s takvim ulaganjem, uz potporu licencnim sporazumima te ugovorima o tehničkoj, trgovačkoj ili administrativnoj suradnji. Svaka je ugovorna stranka, prema potrebi, nastojati izdati potrebna odobrenja vezana za djelatnosti savjetnika ili drugih kvalificiranih osoba stranog državljanstva.
3. Ugovorne stranke će ulagateljima druge ugovorne stranke omogućiti optimalno upoznavanje s mogućnostima ulaganja.

CLANAK 3.

Zaštita i uvjeti ulaganja

1. Svaka ugovorna stranka će zaštititi u okviru svog teritorija ulaganja ulagatelja druge ugovorne stranke izvršena u skladu sa njenim zakonima i propisima, te neće neopravdanim i nepravičnim mjerama utjecati na upravljanje, održavanje, upotrebu, uživanje, proširenje, prodaju ili, u krajnjem slučaju, ukidanje takvog ulaganja.
2. Svaka ugovorna stranka osigurat će pravičnost uvjeta ulaganja ulagatelja druge ugovorne stranke u okvirima svog teritorija. Uvjeti ulaganja ne smiju biti nepovoljniji od uvjeta koje svaka ugovorna stranka primjenjuje na ulaganja ulagatelja najповлаštenije nacije, ako su ovi uvjeti povoljniji. U slučaju zajedničkih poduhvata (joint ventures), isti uživaju navedene pogodnosti kao cjelina.
3. Uvjeti najповлаštenije nacije neće se primjenjivati na privilegije koje pruža sama ugovorna stranka prema ulagateljima trećih država na temelju njihovog članstva ili udruženja na slobodnom tržištu, царинској унији, заједничком тржишту или на temelju postojeće ili buduće konvencije koja se odnosi na izbjegavanje dvostrukih oporezivanja ili konvencija koje se odnose na druga porezna pitanja.

CLANAK 4.

Izvlaštenje i naknada

1. Nijedna ugovorna stranka ne smije poduzeti izravne ili neizravne mjere izvlaštenja, nacionalizacije ili druge mjere istog značaja prema ulaganjima ulagatelja druge ugovorne stranke, osim u slučaju da su te mjere poduzete u javnom interesu, na pravičnoj osnovi, prema zakonskom postupku, te ako je predviđena odgovarajuća naknada za izvlašteno vlasništvo.

Takva naknada mora odgovarati tržišnoj vrijednosti izvlaštenog ulaganja neposredno prije nego je izvlaštenje izvršeno odnosno prije no što je postupak izvlaštenja bio objavljen. Naknada za štetu sadrži i kamate izračunate na godišnjoj LIBOR osnovi od dana nacionalizacije ili izvlaštenja do dana isplate.

Iznos naknade odredit će se u slobodno преносивој конвертибилној валути те ће бити исплаћен без одлагања, овлашћеној особи без обзира на његово пребивалиште односно боравиште.

Isplata naknade mora se obaviti "bez odlaganja", što podrazumijeva vremensko razdoblje koje je po redovnom tijeku stvari potrebno da bi se izvršio prijenos sredstava.

Navedeno razdoblje počinje teći od dana postavljanja zahtjeva za naknadu i ne smije prekoračiti rok od tri mjeseca.

2. Ulagatelji obiju ugovornih stranaka koji trpe štetu u ulaganjima na teritoriju druge ugovorne stranke, a koja se odnosi na rat ili druge oružane sukobe, stanje državne

државна загрозеност, побуна, востание или немири, имаат право на надоместок на штета во вид на обештетување, компензација или друг вид надоместок, според условите кои не можат да бидат непоповолни од оние кои се признаваат за сопствените вложувачи односно на вложувачите од трети држави.

Исплатата на наведените надоместоци ќе се изврши штом е тоа можно, без одлагање во слободно преносива конвертибилна валута.

(3) Вложувачите од член 1 став (4) точка б) од овој договор не може да поднесат барање за надоместок на штетата од ставот (1) и (2) на овој член ако надоместокот бил исплатен по сличним одредби од друг договор за заштита на вложувањата кој го заклучила договорната страна на чија територија вложувањето било извршено.

Член 5

Пренос

(1) Секоја договорна страна на чија територија е извршено вложување на вложувачите на другата договорна страна кои ги извршиле наведените вложувања ќе им дозволи слободен пренос на средствата врзани за вложувањата, а особено на:

а) влогот и дополнителните суми на пари потребни за одржување и проширување на вложувањата;

б) заработката, добивката, камати, дивиденди и други редовни приходи;

в) износите за враќање на кредити, вклучувајќи и камати според правосилен и документиран договор кој е во непосредна врска со одреденото вложување;

г) договорните надоместоци (*ROYALTIES*) и провизии;

д) приходите од целосна или делумна продажба или укинување на вложувањето;

е) надместоците од членот 4 на овој договор;

ж) заработките на државјаните на едната договорна страна на кои им е дозволена работа во рамките на вложувањата на територијата на другата договорна страна.

(2) Преносите мора да бидат извршени и пресметани без одлагање, во конвертибилна валута според редовниот курс на денот на преносот, во согласност со постапката која ја пропишала договорната страна на чија територија вложувањето е извршено, под услов да се намирени сите финансиски обврски спрема таа договорна страна.

(3) Договорните страни согласно договараат дека условите за извршување на преносот од ставот (1) и (2) на овој член не смат да бидат непоповолни од условите договорни за пренос кои произлегуваат од вложувањата на било која трета држава.

Член 6

Пренос на права (суброгација)

(1) Ако едината договорна страна или некоја агенција изврши плаќање на било кои од нејзините вложувачи под гаранција или осигурување во согласност со договорот за вложување, другата договорна страна ќе го признае таквиот пренос на права (суброгација) во корист на договорната страна или агенција во поглед на сите права на претходниот вложувач.

Договорната страна или агенција на која се пренесени правата на вложувач по пат на суброгација, има право на истите права како и вложувачот, и за да ги оствари, мора да ги преземе и извршува сите обврски кои за него од така осигуреното вложување произлегуваат.

(2) Во случај на пренос на права (суброгација) од ставот (1) на овој член вложувачот не е овластен на подигање тужба ако за тоа посебно не го овласти договорната страна или агенција на договорната страна која ги презела правата од договорот.

Член 7

Решавање на спорови меѓу едната договорна страна и вложувачите на другата договорна страна

(1) Во случај на спор меѓу едната договорна страна и вложувачот на другата договорна страна, вложувачот е должен за постоењето на таквиот спор имено да ја извести другата договорна страна, вклучувајќи детални податоци.

угrozenosti, pobune, ustanaka ili nemira imaju pravo na naknadu štete u obliku odštete, kompenzacije ili drugih vrsta naknade, prema uvjetima koji ne mogu biti nepovoljniji od onih koji se priznaju za vlastite ulagatelje odnosno ulagatelje trećih država.

Isplata navedenih naknada izvršit će se, čim je to moguće, bez odlaganja u slobodno prenosivoj konvertibilnoj valuti.

3. Ulagatelji iz članka 1., stavka (4), točka b) ovog ugovora ne mogu podnijeti zahtjev za naknadu štete iz stavka (1) i (2) ovog članka ako je naknada bila isplaćena prema sličnim odredbama iz drugog ugovora o zaštiti ulaganja kojeg je zaključila ugovorna stranka na čijem je teritoriju ulaganje bilo izvršeno.

CLANAK 5.

Prijenos

1. Svaka ugovorna stranka na čijem su teritoriju izvršena ulaganja dozvolit će ulagateljima druge ugovorne stranke koji su navedena ulaganja izvršili slobodan prijenos sredstava vezanih za ulaganja, a poglavito:

a) uloga i dodatnih svota novca potrebnih za održavanje i razvijanje ulaganja;

b) zarada, dobiti, kamata, dividendi i drugih redovnih prihoda;

c) iznosa na ime povrata zajma uključujući i kamate prema pravovaljanom i dokumentiranom ugovoru koji je u izravnoj vezi s određenim ulaganjem;

d) ugovornih naknada (royalties) i provizija;

e) prihodi od cjelokupne ili djelomične prodaje ili ukidanja ulaganja;

f) naknade iz članka 4. ovog ugovora;

g) zarade državljanina jedne ugovorne stranke kojima se dozvoljava rad u okviru ulaganja na teritoriju druge ugovorne stranke.

2. Prijenosi moraju biti izvršeni i obračunati bez odlaganja, u konvertibilnoj valuti prema redovnom tečaju na dan prijensa, u skladu s postupcima koje je propisala ugovorna stranka na čijem je teritoriju ulaganje izvršeno, pod uvjetom da su podmirene sve financijske obveze prema toj ugovornoj stranci.

3. Ugovorne stranke suglasno ugovaraju da uvjeti izvršenja prijensa iz stavaka (1) i (2) ovog članka ne smiju biti nepovoljniji od uvjeta ugovorenih za prijenos koji proizlazi iz ulaganja bilo koje treće države.

CLANAK 6.

Prijenos prava /subrogacija/

1. Ako jedna ugovorna stranka ili neka agencija izvrši plaćanje bilo kojem od njezinih ulagatelja pod garancijom ili osiguranjem u skladu s ugovorom o ulaganju, druga ugovorna stranka priznat će valjanost takvog prijensa prava (subrogacije) u korist ugovorne stranke ili agencije u pogledu svih prava prijašnjeg ulagatelja.

Ugovorna stranka ili agencija na koju su prenesena prava ulagatelja subrogacijom, ima pravo na ista prava kao i ulagatelj, te da bi ih ostvarila, mora preuzeti i izvršavati sve obveze koje za njega iz tako osiguranog ulaganja proizlaze.

2. U slučaju prijensa prava (subrogacije) opisane u stavku 1. ovog članka ulagatelj nije ovlašten na podizanje tužbe ako ga na to posebno ne ovlaste ugovorna stranka ili agencija ugovorne stranke koja je preuzela prava iz ugovora.

CLANAK 7.

Rješavanje sporova između jedne ugovorne stranke i ulagatelja druge ugovorne stranke

1. U slučaju nesuglasice između jedne ugovorne stranke i ulagatelja druge ugovorne stranke, ulagatelj je dužan o postojanju takve nesuglasice pisмено obavijestiti, uključujući detaljne podatke, drugu ugovornu stranku.

- (2) Било кој спор меѓу страни една од договорните страни и вложувачот на другата договорна страна, вклучувајќи ги и споровите кои се однесуваат на обесштетувањата во примерите на експропријација, национализација, конфискација или слични мерки, како и споровите кои се однесуваат на сумата за соодветни плаќања, би требало да се решаваат спогодбено.
- (3) Во случај кога спорот не може да се реши спогодбено во рок од шест месеци од денот на писмениот поднесок со кој е известена другата договорна страна, за спорните прашања засегањатиот вложувач може да предложи, според своја проценка, спорот да се решава:

a) пред судот на договорната страна на чија територија вложувањето е извршено;

b) пред арбитражниот суд во согласност со арбитражните правила на Комисијата за меѓународно трговско право на ООН (УНЦИТРАЛ).

(4) Арбитражната одлука ќе се донесе врз основа на:

- одредбите на овој договор;

- националното право на договорната страна на чија територија вложувањето е извршено, вклучувајќи ги и правилата за судир на законите;

- правилата и општоприфатените начела на меѓународното право.

(5) Арбитражната одлука е конечна и задолжителна за двете страни во спорот. Секоја договорна страна е должна да ја изврши арбитражната одлука според прописите на националното право.

Член 8

Решавање на спорови меѓу договорните страни

(1) Споровите меѓу договорните страни кои се однесуваат на толкувањата и примената на одредбите на овој договор, ќе се решаваат со советување и преговори по дипломатски пат.

(2) Доколку договорните страни не можат да постигнат спогодба за спорните прашања во рок од шест (6) месеци од заклучувањето на спорот, за тие прашања ќе одлучува, врз основа на барање од било која договорна страна, арбитражен суд конституиран на следниов начин:

Секоја договорна страна ќе именува по еден арбитер, а така именуваните арбитри ќе именуват претседател кој мора да биде државјанин на трета држава која одржува дипломатски односи со двете договорни страни.

(3) Ако едната договорна страна не именува арбитер, ниту се јавува на повикот на другата договорна страна тоа а го стори во рок од два (2) месеци, арбитер на барање на договорната страна која поставила арбитер ќе именува претседателот на Меѓународниот суд на правдата.

(4) Ако именуваните арбитри не може да се согласат за избор на претседател во рок од два (2) месеци од нивното именување, ќе го именува на барање на било која договорна страна претседателот на Меѓународниот суд на правдата.

(5) Ако во случаите од ставот (3) и (4) на овој член претседателот на Меѓународниот суд на правдата е спречен во вршењето на својата функција или ако е државјанин на една од договорните страни, претседателот ќе го именува потпретседателот, а во случаите на негова спреченост или припадност на една од договорните страни, претседателот ќе го именува најстариот судија на Судот кој не е државјанин ниту на една од договорните страни.

(6) Арбитражниот суд ќе ја одреди постапката во согласност и со други договори меѓу договорните страни. Судот ќе донесе одлука со мнозинство на гласови.

(7) Одлуката на арбитражниот суд е конечна и задолжителна за двете страни.

(8) Секоја страна ги поднесува своите трошоци сврзани за учествување и застапување во арбитражната постапка. Трошоците за претседателот и останатите трошоци ќе ги поднесат на еднакви делови договорните страни.

Судот може да одлучи поголемиот дел од трошоците да ги поднесе едната договорна страна и таквата одлука е задолжителна за двете договорни страни.

2. Било који спор između jedne od ugovornih stranaka i ulagatelja druge ugovorne stranke, uključujući i sporove u svezi obeštećenja u primjerima izvlaštenja, nacionalizacije, konfiskacije ili sličnih mjera, te sporove u svezi iznosa odgovarajućih plaćanja, trebalo bi rješavati sporazumno.

3. U slučaju kada se spor ne može riješiti sporazumno u roku od šest mjeseci od dana pismenog podneska kojim je izvijestena druga ugovorna stranka glede spornih pitanja dotičnog ulagatelja, može predložiti, prema svojoj procjeni, da se spor rješava:

a) pred sudom ugovorne stranke na teritoriju koje je ulaganje izvršeno;

b) pred arbitražnim sudom sukladno arbitražnim pravilima Komisije za međunarodno trgovačko pravo OUN (UNCITRAL).

4. Arbitražna odluka donijet će se na temelju:

- odredaba ovog ugovora;

- nacionalnog prava ugovorne stranke na čijem je teritoriju ulaganje izvršeno, uključujući i pravila o sukobu zakona;

- pravilima i općeprihvaćenim načelima međunarodnog prava.

5. Arbitražna odluka konačna je i obvezujuća za obje stranke u sporu. Svaka ugovorna stranka dužna je izvršiti arbitražnu odluku prema propisima nacionalnog prava.

CLANAK 8.

Rješavanje sporova između ugovornih stranaka

1. Sporovi između ugovornih stranaka koji se odnose na tumačenje i primjenu odredaba ovog Ugovora, riješit će se savjetovanjem i pregovorima diplomatskim putem.

2. Ukoliko ugovorne stranke ne mogu postići sporazum o spornim pitanjima u roku od šest (6) mjeseci nakon početka spora, o tim će pitanjima odlučiti na temelju zahtjeva bilo koje od ugovornih stranaka arbitražni sud konstituiran kako slijedi:

Svaka ugovorna stranka imenovat će po jednog arbitra, a tako imenovani arbitri imenovat će predsjedatelja koji mora biti državljanin treće države koja održava diplomatske odnose s obje ugovorne stranke.

3. Ako jedna ugovorna stranka ne imenuje arbitra, niti se odazove pozivu druge stranke da to učini u roku od dva (2) mjeseca, arbitra će na zahtjev ugovorne stranke koja je postavila arbitra imenovati predsjednik Međunarodnog suda pravde.

4. Ako se imenovani arbitri ne mogu suglasiti o izboru predsjedatelja u roku od dva (2) mjeseca od njihovog imenovanja, imenovat će ga na zahtjev bilo koje ugovorne stranke predsjednik Međunarodnog suda pravde.

5. Ako je u slučajevima iz stavka (3.) i (4.) ovog članka predsjednik Međunarodnog suda pravde spriječen u obnašanju svoje funkcije ili ako je državljanin jedne od ugovornih stranaka, predsjedatelja će imenovati potpredsjednik, a u slučajevima njegove spriječenosti ili pripadnosti jednoj od ugovornih stranaka, predsjedatelja će imenovati najstariji sudac Suda koji nije državljanin niti jedne ugovorne stranke.

6. Arbitražni sud će odrediti postupak u skladu i sa drugim dogovorima između ugovornih stranaka. Sud će donijeti odluku većinom glasova.

7. Odluka arbitražnog suda konačna je i obvezujuća za obje stranke.

8. Svaka stranka snosi svoje troškove vezane za sudjelovanje i zastupanje u arbitražnom postupku. Troškove predsjedatelja i ostale troškove podijelit će na jednake dijelove ugovorne stranke.

Sud može odlučiti da veći dio troškova snosi jedna ugovorna stranka i takva je odluka obvezujuća za obje ugovorne stranke.

Поповолно право

Ако домашното право на било која договорна страна, обврски по меѓународното позитивно право или обврски кои произлегуваат од подоцна извршени дополнувања на овој договор склучени помеѓу договорните страни, содржат оншти или посебни одредби кои за вложувачите на договорните страни одредуваат примена на поповолни услови од оние пропишани со овој договор, ќе се применуваат поповолните одредби во онаа мерка во која се поповолни од одредбите на овој договор.

Член 10

Преговори и размена на информации

На барање од едната договорна страна, другата договорна страна веднаш ќе пристапи на преговори за толкување и примена на овој договор.

На барање од едната договорна страна, другата договорна страна е должна да ги пружи потребните информации за законите, прописите, одлуките, административната пракса, постапка или политика чија примена влијае на вложувањата на кои се однесува овој договор.

Член 11

Влегување во сила

Овој договор влегува во сила со денот на примањето на последното известување по дипломатски пат на едната договорна страна на другата за исполнување на сите со законодавството предвидени услови за влегување во сила на овој договор.

Член 12

Траење и престанок на договорот

(1) Овој договор останува во сила за период од десет (10) години од денот на неговото влегување во сила и автоматски се продолжува по истекот на тој рок за наредните десет (10) години, освен во случај кога едната договорна страна ќе ја извести по дипломатски пат другата договорна страна за намерата за откажување на договорот и тоа најмалку една година пред истекот на првиот или било кој следен десетгодишен период. Известувањето за откажување на договорот влегува во сила и договорот се смета за откажан по истекот на една година од денот кога другата договорна страна го примила по дипломатски пат известувањето за откажување на договорот.

(2) На вложувањата извршени пред настапувањето на откажувањето на договорот, ќе се применуваат одредбите на овој договор за период од десет (10) години од денот на престанувањето на овој договор.

Овој договор е составен во Загреб, на ден 6 јули 1994 година, во два примерока, секој на македонски, хрватски и англиски јазик. Во случај на несогласување, меродавен е англискиот текст на договорот.

ЗА ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА ХРВАТСКА

ЦЕВДЕТ ХАЈРЕДИНИ
МИНИСТЕР ЗА ФИНАНСИ НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА

НАДАН ВИДОШЕВИЌ
МИНИСТЕР ЗА СТОПАНСТВО НА
РЕПУБЛИКА ХРВАТСКА

Povoljnije pravo

Ako domaće pravo bilo koje ugovorne stranke, obveze međunarodnog pozitivnog prava ili obveze koje proizlaze iz kasnijih dodataka ovom Ugovoru sklopljenih između ugovornih stranaka, sadrže opće ili posebne odredbe koje za ulagača ugovorne stranke određuju primjenu povoljnijih uvjeta od onih propisanih ovim Ugovorom, primjenjivat će se povoljnije odredbe u onoj mjeri u kojoj su povoljnije od odredaba ovog Ugovora.

CLANAK 10.

Pregovori i razmjena informacija

Na zahtjev jedne ugovorne stranke, druga ugovorna stranka odmah će pristupiti pregovorima o tumačenju i primjeni ovog Ugovora.

Na zahtjev jedne ugovorne stranke druga je ugovorna stranka dužna pružiti potrebne informacije o zakonima, propisima, odlukama, administrativnoj praksi, postupku ili politici čija primjena utječe na ulaganja na koja se odnosi ovaj Ugovor.

CLANAK 11.

Stupanje na snagu

Ovaj Ugovor stupa na snagu danom primitka zadnje obavijesti diplomatskim putem jedne ugovorne stranke drugoj o ispunjenju svojim zakonodavstvom predviđenih uvjeta za stupanje na snagu ovog Ugovora.

CLANAK 12.

Trajanje i prestanak Ugovora

Ovaj Ugovor ostaje na snazi za razdoblje od deset (10) godina od dana njegovog stupanja na snagu i prešutno se produžuje nakon isteka tog roka za daljnjih deset (10) godina, osim u slučaju kad jedna ugovorna stranka izvijesti diplomatskim putem drugu ugovornu stranku o namjeri otkaza Ugovora, i to najmanje godinu dana prije isteka prvog ili bilo kojeg slijedećeg desetogodišnjeg razdoblja. Obavijest o otkazu Ugovora stupa na snagu i Ugovor se smatra otkazanim protekom godine dana od dana kada je druga ugovorna stranka primila diplomatskim putem obavijest o otkazu Ugovora.

2. Na ulaganja učinjena prije no što je nastupio otkaz Ugovora, primjenjivat će se odredbe ovog Ugovora za razdoblje od deset (10) godina od dana prestanka ovog Ugovora.

Ovaj Ugovor sačinjen je u _____, dne _____ u dva primjerka, svaki na makedonskom, hrvatskom i engleskom jeziku. U slučaju neslaganja, mjerodavan je engleski tekst Ugovora.

ZA VLADU REPUBLIKE
MAKEDONIJE

ZA VLADU REPUBLIKE
HRVATSKE

AGREEMENT

BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE
REPUBLIC OF MACEDONIA

AND

THE GOVERNMENT OF THE
REPUBLIC OF CROATIA

CONCERNING

THE ENCOURAGEMENT AND RECIPROCAL
PROTECTION OF INVESTMENTS

Intending to create and maintain favourable conditions for investments by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party,

Recognizing the need to promote and protect foreign investments with the aim to foster the economic prosperity of both Contracting Parties,

Have agreed as follows:

**ARTICLE 1
Definitions**

For the purpose of this Agreement

1. The term "investment" means any kind of asset invested by an investor of one Contracting Party, provided that they have been made in accordance with the laws and regulations of the other Contracting Party and shall include in particular though not exclusively:

THE REPUBLIC OF MACEDONIA AND THE REPUBLIC OF CROATIA, hereinafter referred as the Contracting Parties,

Desiring to intensify economic cooperation to the mutual benefit of both States,